

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٠٢٧٢٤

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه باقر العلوم (ع)

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدرسی معارف اسلامی

گرایش اخلاق اسلامی

عنوان پایان نامه

شاخصه‌های اخلاقی جوان شایسته از

منظر قرآن و سنت

استاد راهنما:

حجة الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر فقیهی (دام عزه)

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر ستاری (دام عزه)

اینجانب اطلاعات مذکور صحیح می‌باشد
تمسیر مدرک

تمقیق و نگارش

علی هندیانی

۱۳۸۸ / ۴ / ۶

۱۳۸۷

۱۰۴۷۲۴

قال رسول الله ﷺ: قال الله عزوجل:

الشَّابُّ الْمُؤْمِنُ بِقَدْرِي

الرَّاضِي بِكِتَابِي

القَانِعُ بِرِزْقِي

التَّارِكُ لَشَهْوَتِهِ مِنْ أَجْلِي

هُوَ عِنْدِي كِبَعْضِ مَلَائِكَتِي.

تقدیم

- به پیش‌گاه، بهانه آفرینش، رسول مهر و دوستی، خاتم الانبیاء، حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله، هم او که پروردگارش به او خلق عظیم عطا کرد و او را اسوه‌ای نیکو برای تمامی انسان‌ها در همه اعصار قرار داد.

- به پیش‌گاه آقا و مولایمان، عامل ثبات کون و مکان، خاتم الاوصیاء، حضرت حجه ابن الحسن العسکری علیه السلام، که مفتخر به سربازی ایشان هستیم. (انشاء الله)

- به پیش‌گاه کریمه اهل بیت علیهم السلام، حضرت فاطمه معصومه علیها السلام که ریزه خوار سفره مادی و معنوی این بانوی کرامت هستیم.

- به روح ملکوتی بنیان‌گذار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره)، شهیدان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس.

تشکر و قدردانی

از باب من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق بر خود لازم می‌دانم تشکر و قدردانی

نمایم از:

- اساتید گران قدرم جناب حجه الاسلام و المسلمین دکتر فقیهی (زید عزه) که زحمت راهنمایی این پایان‌نامه را متقبل شدند و جناب آقای دکتر ستاری (زید عزه) که زحمت مشاوره این پایان‌نامه را بر عهده داشتند، این عزیزان همیشه با روی باز پذیرای بنده بودند و با بیان نکات و مطالب سودمند راه گشایم در این پژوهش بودند.
- پدر و مادرم که مشوق‌ام در مسیر آموختن معارف اسلامی بودند.
- همسر و دخترم که در این مدت با صبر و شکیبایی، کاستی‌هایم را تحمل نمودند.
- ریاست محترم، گروه معارف اسلامی، و کارکنان دانشگاه باقر العلوم علیه السلام
- و کلیه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این پژوهش یاری‌ام نمودند.

چکیده

این پژوهش در پی پاسخ به این پرسش انجام گرفت که، شاخصه‌های اخلاقی جوان شایسته از منظر قرآن و سنت چیست؟

کمبود تحقیقات لازم در این زمینه، باعث انجام این پژوهش شده است. با مراجعه به آیات قرآن و روایات مغصومین علیهم‌السلام معلوم گردید که جوان و دوران جوانی، از اهمیت و ارزش فوق العاده‌ای در دین اسلام برخوردار است و اسلام به مقوله اخلاق جوان توجه ویژه‌ای دارد. از این رو با توجه به ابعاد وجودی انسان که شامل بینش، گرایش و کنش می‌باشد در سه فصل مجزا به بررسی، شاخصه‌های اخلاقی جوان شایسته در بعد بینشی، گرایشی و کنشی پرداخته شد. در بعد بینشی، شاخصه‌هایی همچون: علم‌آموزی، برخورداری از نیروی عقلی و ادراکی زیاد، باریک‌بینی و تیز فهمی جوان مورد بحث قرار گرفته است. در بعد گرایشی، شاخصه‌هایی همچون: گرایش به دین و معنویت، ایمان به خداوند، پیامبران و روز قیامت، پاک‌دلی، رقت قلب، حق طلبی و فضیلت خواهی، اثرپذیری، الگوپذیری، امیدواری به آینده، زیبایی‌گرایی، شادی و نشاط و نوگرایی و تجددطلبی مورد بحث قرار گرفته است. و در بعد کنشی، شاخصه‌هایی همچون: توبه، تقوا، عبادت، سخاوت، عفت، صبر، ادب، اخلاق نیکو، تلاش و کوشش و نیرومندی مورد بحث قرار گرفته است.

دسته‌بندی فضایل اخلاقی با توجه به ابعاد و مراتب وجودی انسان به بینشی، گرایشی و کنشی از نوآوری‌های پژوهش حاضر می‌باشد و ورود این عناصر به مباحث اخلاقی، افق جدیدی را فرا روی محققین حوزه اخلاق ترسیم می‌نماید.

توجه به این نکته لازم است که در این تحقیق فضایل اخلاقی مورد نظر است و مواردی که دارای دو جنبه هستند، جنبه مثبت آن‌ها مد نظر است.

کلید واژگان:

شاخصه / اخلاق / جوان / شایسته / منظر / قرآن / سنت / روایات / بینش / گرایش / کنش

فهرست مطالب

۱.....مقدمه

فصل اول: کلیات و مفاهیم

۴..... **کلیات**

۴..... ۱- بیان مسأله

۵..... ۲- ضرورت و اهمیت پژوهش

۶..... ۳- سابقه پژوهش:

۷..... ۴- اهداف پژوهش

۷..... ۵- سؤالات پژوهش

۷..... سؤال اصلی:

۷..... سؤالات فرعی:

۸..... ۶- پیش فرضهای پژوهش

۹..... ۷- روش پژوهش

۹..... ۸- روش گردآوری اطلاعات

۹..... ۹- سازماندهی پژوهش

۹..... **مفاهیم**

۹..... ۱- شاخصه

۱۰..... ۲- شایسته

۱۰..... ۳- قرآن

۱۰..... ۴- سنت

۱۰..... ۵- بینش (شناخت)

۱۱..... ۶- گرایش

۱۱..... ۷- کنش

۸- اخلاق ۱۱

۹- جوان ۱۲

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

۱- ماهیت انسان ۱۴

آفرینش انسان نخستین ۱۴

ماده اولیه آفرینش سایر انسان‌ها ۱۴

مراحل مختلف آفرینش سایر انسان‌ها ۱۴

مقام خلیفه الهی انسان ۱۵

انسان موجودی دو ساحتی ۱۵

اثبات وجود روح: ۱۵

تجرد روح ۱۵

کمال نهایی انسان، قرب الهی ۱۶

رابطه دنیا و آخرت ۱۶

دیدگاه‌ها درباره رابطه دنیا و آخرت ۱۷

حقیقت رابطه دنیا و آخرت ۱۷

انسان موجودی دارای اختیار ۱۷

سه دیدگاه مهم در باب اختیار انسان: ۱۸

مفهوم اختیار ۱۹

دلایل قرآنی بر مختار بودن انسان: ۱۹

عناصر زمینه‌ساز اختیار ۲۰

۲- ابعاد و قوای نفس ۲۰

ساختار و کارکرد نفس (روان) ۲۰

نفس؛ هرم سه بعدی ۲۱

۱- بینش (شناخت) ۲۱

۲- کنش ۲۱

۲۲	۳- میل و گرایش.....
۲۲	یادآوری.....
۲۲	وحدت مؤلفه های نفس.....
۲۳	نتیجه گیری:.....
۲۳	۳- جوان.....
۲۳	دوران جوانی:.....
۲۴	خصوصیات دروان جوانی از منظر قرآن کریم.....
۲۴	خصوصیات دوران پیری از منظر قرآن کریم.....
۲۵	سن جوانی:.....
۲۷	- اهمیت و ارزش جوانی.....
۲۹	غنیمت دانستن جوانی:.....
۳۰	بعثت پیامبران در جوانی:.....
۳۰	اعطاء علم به دانشمندان در جوانی:.....
۳۰	جوانی حضرت مهدی <small>عج</small> هنگام ظهور:.....
۳۲	- سیمای جوان موفق از دیدگاه حضرت علی <small>ع</small>
۳۲	نقش جوانان در حادثه کربلا.....
۳۳	نقش جوانان در حکومت پیامبر اسلام <small>ص</small>
۳۴	- جوان در نگرش غیر اسلامی:.....
۳۴	- جوان در نگرش اسلامی:.....
۳۵	۴- اخلاق.....
۳۵	۱. دیدگاه لغویان.....
۳۶	۲. دیدگاه علمای اخلاق.....
۳۷	موضوع و قلمرو علم اخلاق.....
۳۹	هدف علم اخلاق.....
۴۰	۵- روشهای تربیت اخلاقی.....

۴۰	۱- روش الگویی.....
۴۱	معنا و مفهوم اسوه/ الگو.....
۴۳	راز آرایه الگو برای انسانها:.....
۴۴	الگوهای شایسته:.....
۴۴	۱. پیامبر اسلام ﷺ.....
۴۵	۲. حضرت ابراهیم ؑ و همراهان او:.....
۴۷	۳. امامان شیعه ؑ.....
۴۸	جوانی امام علی ؑ الگوی جوانان:.....
۴۸	۴. جوانی حضرت فاطمه ؑ الگوی دختران جوان.....
۴۸	ویژگی های حضرت فاطمه ؑ.....
۴۹	۵. حضرت مریم ؑ.....
۴۹	۶. آسیه همسر فرعون.....
۴۹	۷. امت اسلامی در مقام الگو.....
۵۰	۸. شهدای صدر اسلام، کربلا و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، الگوهای شایسته.....
۵۰	۹. دانشمندان و بزرگان علم، الگوی جوانان.....
۵۰	روش محبت.....
۵۱	نقش محبت در تربیت اخلاقی.....
۵۱	روش تذکر.....
۵۲	نقش تذکر در تربیت اخلاقی.....
۵۲	روش عبرت.....
۵۳	نقش عبرت در تربیت اخلاقی.....
۵۳	روش موعظه.....
۵۴	نقش موعظه در تربیت اخلاقی.....
۵۵	روش توبه.....
۵۵	نقش توبه در تربیت اخلاقی.....
۵۶	روش ابتلا و امتحان.....

۵۶	سرّ ابتلا و امتحان الهی
۵۷	نقش ابتلا و امتحان در تربیت اخلاقی
۵۸	روش مراقبه و محاسبه
۵۸	روش تشویق و تنبیه
۵۹	نقش تشویق در تربیت اخلاقی
۶۰	آداب تشویق
۶۰	نقش تنبیه در تربیت اخلاقی
۶۱	آداب تنبیه
۶۲	سخن پایانی
۶۳	تذکر:

فصل سوم: شاخصه های اخلاقی جوان شایسته از منظر قرآن و سنت در بعد پیشی

۶۵	۱- علم آموزی
۶۵	اهمیت علم آموزی
۶۶	انواع علم از منظر روایات
۶۷	علم محصول عقل و اندیشه است
۶۷	آثار علم، از منظر قرآن و روایات
۶۹	علم آموز در روابط خود با استاد باید به نکات زیر توجه کند:
۷۰	علم آموزی جوان
۷۱	علم آموزی جوان، عامل حفظ دین و تکامل شخصیت او
۷۲	بقاء و ارزش دانش در جوانی
۷۳	ثمرات دانش در جوانی
۷۳	الویت بندی آموزش جوانان از منظر امام علی <small>علیه السلام</small>
۷۴	تفاوت علم آموزی در جوانی با پیری
۷۴	نقش جوانی در علم آموزی از منظر روایات
۷۶	۲- جوان، برخوردار از استعدادها و توانایی های عقلی و ادراکی زیاد

۷۸	۳- باریک بینی و تیز فہمی جوان.....
	فصل چہارم: شاخصہ های اخلاقی جوان شایستہ از منظر قرآن و سنت در بعد گرایش
۸۱	۱- گرایش جوانان بہ دین و معنویت.....
۸۳	افراط، آفت دین گرایی.....
۸۴	توان عقلی جوان، علت دین گرایی جوان.....
۸۴	ثمرات گرایش جوانان بہ دین و معنویت.....
۸۴	الف) ہویت بخشی بہ جوان.....
۸۴	ب) پاکی روح و دوری از آلودگی‌ها:.....
۸۴	ج) بہرہ گیری از استعدادها و مواہب عقلانی:.....
۸۵	قساوت قلب، عامل دین گریزی جوانان.....
۸۵	آسیب دین گرایی جوانان:.....
۸۷	۲- ایمان بہ خداوند، پیامبران و روز قیامت.....
۸۸	ایمان بہ خداوند، اساس ارزش اخلاقی از دیدگاہ مکتب اسلام.....
۸۸	ایمان بہ خداوند، ہدف نہایی اخلاق است.....
۸۹	حقیقت ایمان.....
۹۰	رابطہ ایمان با اندیشہ.....
۹۱	مراتب ایمان.....
۹۱	آثار ایمان:.....
۹۲	رابطہ ایمان با اخلاق.....
۹۳	ایمان جوان.....
۹۴	۱- معرفت دینی.....
۹۴	۲- تلفیق دین و دانش.....
۹۴	۳- عبادت.....
۹۴	۴- انس با قرآن.....
۹۵	۵- معاشرت با نیکان.....
۹۵	۶- ازدواج.....

۹۶	۳- جوان و پاک دلی
۹۹	۴- جوان و رقت قلب
۹۹	نرم دلی و انعطاف پذیری جوان
۱۰۱	آثار رقت قلب جوان از منظر روایات
۱۰۱	عوامل ایجاد رقت قلب در جوانی
۱۰۲	رقت قلب از عوامل ایجاد محیط سالم در جامعه
۱۰۳	جوان و قساوت قلب
۱۰۴	۵- حق طلبی و فضیلت خواهی جوان
۱۰۴	ویژگی حق طلبی و فضیلت خواهی جوان، عامل گرایش جوانان مکه و مدینه به اسلام
۱۰۵	افتخار جوانان ایران زمین:
۱۰۷	۶- تأثیر پذیری
۱۱۰	۷- جوان و الگوپذیری
۱۱۱	انواع الگوها
۱۱۱	تزاحم الگوها
۱۱۲	عوامل انتخاب الگوی مثبت
۱۱۲	عوامل انتخاب الگوی منفی
۱۱۲	حوزه‌های الگوپذیری
۱۱۲	الگوهای قرآنی برای جوانان
۱۱۲	اسلام و معرفی الگو برای جوانان
۱۱۳	یاران جوان پیامبر اکرم <small>صلی الله علیه و آله</small> ، جوانانی نمونه و اسوه
۱۱۳	یاران جوان امام علی <small>علیه السلام</small> ، الگوهای جوانان
۱۱۴	۸- امیدواری به آینده
۱۱۴	مفهوم امید
۱۱۴	امیدواری در آینه قرآن و سنت
۱۱۵	امید در آیات قرآن کریم
۱۱۵	ناامیدی و کفر

۱۱۶.....	امید زمینه کسب فضایل.....
۱۱۶.....	جوان و امیدواری به آینده.....
۱۱۷.....	ایجاد امید در جوانان.....
۱۱۹.....	امید و عمل.....
۱۲۰.....	راه‌های تقویت امیدواری در جوانان.....
۱۲۱.....	۹- زیبایی‌گرایی جوان.....
۱۲۳.....	۱۰- جوان و شادی و نشاط.....
۱۲۳.....	شادی و نشاط چیست؟.....
۱۲۳.....	اثرات شادی و نشاط.....
۱۲۳.....	عوامل شادی و نشاط از منظر روایات.....
۱۲۴.....	دین و اصل شاد زیستن جوان.....
۱۲۵.....	تفریحات سالم از منظر روایات.....
۱۲۵.....	شادابی و گونه‌های آن.....
۱۲۵.....	۱- ایمان.....
۱۲۶.....	۲- طبیعت.....
۱۲۶.....	۳- ورزش.....
۱۲۷.....	۱۱- نوگرایی و تجدد طلبی.....
۱۲۸.....	تأثیر سنین جوانی بر نوگرایی.....
۱۲۹.....	جنبه‌های مثبت و منفی نوگرایی در سنین جوانی.....
۱۲۹.....	الف: جنبه‌های مثبت.....
۱۲۹.....	ب: جنبه‌های منفی.....
۱۳۰.....	نتیجه‌گیری:.....

فصل پنجم: شاخصه‌های اخلاقی جوان شایسته از منظر قرآن و سنت در بعد کنشی

۱۳۲.....	۱- توبه.....
۱۳۲.....	توبه در آینه قرآن و سنت.....
۱۳۵.....	حقیقت و ارکان توبه.....

۱۳۵.....	شرایط توبه.....
۱۳۶.....	شرط کمال توبه.....
۱۳۶.....	اقسام توبه:.....
۱۳۷.....	آثار توبه:.....
۱۳۸.....	توبه جوان.....
۱۳۹.....	آثار توبه در جوانی.....
۱۳۹.....	علت اهمیت و ارزش توبه جوان.....
۱۴۰.....	تسریع جوان در توبه.....
۱۴۰.....	رابطه معکوس بین رشد گناه و رشد صاحب گناه.....
۱۴۰.....	توفیق توبه برای جوانان، دعای امام زمان <small>علیه السلام</small>
۱۴۱.....	نکته مهم.....
۱۴۱.....	تفاوت توبه در جوانی و پیری.....
۱۴۲.....	بهار توبه، ایام جوانی است.....
۱۴۳.....	۲- تقوا.....
۱۴۳.....	تقوی در آینه قرآن و سنت.....
۱۴۳.....	اهمیت تقوا از منظر قرآن کریم و روایات:.....
۱۴۴.....	آثار ارزشمند تقوا از منظر قرآن کریم.....
۱۴۴.....	راههای تقویت تقوا از منظر قرآن و روایت.....
۱۴۴.....	تقوا و دوری از گناهان در جوانی.....
۱۴۵.....	تقوا در جوانی، سفارش حضرت علی <small>علیه السلام</small>
۱۴۶.....	راههای ترک گناه.....
۱۴۸.....	۳- عبادت (عبودیت).....
۱۴۸.....	عبادت در آینه قرآن و سنت.....
۱۴۸.....	بندگی و اطاعت خداوند.....
۱۴۹.....	حقیقت عبادت.....

۱۵۰	برترین عبادت‌ها
۱۵۱	جوان و عبادت خداوند
۱۵۱	عبادت از عوامل رشد روحی و معنوی جوان
۱۵۱	عبادت، هدف آفرینش
۱۵۲	جوان عابد، موجب مباحث خداوند بر ملائکه
۱۵۳	برتری عبادت در جوانی بر عبادت در پیری
۱۵۳	پاداش عبادت در جوانی
۱۵۴	نکته
۱۵۵	عبادت عاشقانه
۱۵۷	۴- سخاوت
۱۵۷	سخاوت در آینه قرآن و سنت
۱۵۸	آثار سخاوت از منظر قرآن کریم:
۱۵۸	آداب سخاوت از منظر قرآن کریم:
۱۵۸	۱. اعتدال در سخاوت
۱۵۹	۲. پرداخت مال با رغبت
۱۵۹	۳. اخلاص در سخاوت
۱۵۹	۴. زمینه‌های سخاوت
۱۵۹	سخاوتمندی جوان
۱۶۳	ارزش سخاوت از منظر روایات:
۱۶۴	سخاوت و بخشش حضرت علی <small>علیه السلام</small> و حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small> و حسنین <small>علیهم السلام</small> در جوانی
۱۶۵	بخل
۱۶۷	۵- عفت
۱۶۷	عفت در آینه قرآن و سنت
۱۶۷	روایت
۱۶۷	مفهوم عفت در آیات و روایات

۱۶۸.....	ارزش و اهمیت عفت از منظر روایات
۱۶۹.....	آثار و پاداش عفت از منظر آیات و روایات
۱۷۰.....	اسباب عفت
۱۷۰.....	موانع عفت
۱۷۰.....	عفت در جوانی
۱۷۲.....	اثرات غلبه غریزه جنسی از منظر قرآن و سنت
۱۷۳.....	انحرافات جنسی، از اثرات غلبه شهوت جنسی
۱۷۳.....	عوامل ایجاد انحرافات جنسی
۱۷۴.....	راه‌های پیشگیری از بروز انحرافات جنسی
۱۷۴.....	۱- روش تربیتی استعاذه
۱۷۶.....	۲- روش تربیتی تغییر موقعیت
۱۷۸.....	۳- روش تحمیل به نفس
۱۸۲.....	۴- روش تربیتی تذکر
۱۸۳.....	۵- روش تربیتی جایگزین‌سازی
۱۸۴.....	۶- روش تربیتی زمینه‌سازی اجتماعی
۱۸۸.....	۷- روش تربیتی دعا
۱۸۹.....	راه‌های درمان بیماری شهوترانی
۱۹۰.....	استجاب دعا، ثمره عفت در جوانی
۱۹۲.....	۶- صبر
۱۹۲.....	صبر در آینه قرآن و سنت
۱۹۲.....	ارزش و اهمیت صبر و استقامت از منظر آیات و روایات
۱۹۳.....	مفهوم صبر
۱۹۳.....	عوامل صبر از منظر آیات و روایات
۱۹۵.....	جلوهای صبر از منظر آیات و روایات
۱۹۶.....	صبر و استقامت جوان
۱۹۸.....	الگوهای قرآنی صبر و استقامت

۱۹۹.....	۷- جوان و تحمل مشکلات و سختی ها.....
۲۰۰.....	انواع مشکلات.....
۲۰۲.....	فواید مشکلات، برای جوانان.....
۲۰۳.....	۸- ادب.....
۲۰۳.....	روایت:.....
۲۰۴.....	ادب چیست؟.....
۲۰۶.....	نشانه‌ها و جلوه‌های ادب.....
۲۰۷.....	ادب از که آموزیم؟.....
۲۰۸.....	پیامبر اسلام ﷺ الگوی ادب.....
۲۰۹.....	جوان و ادب.....
۲۱۰.....	اهمیت ادب از منظر روایات.....
۲۱۱.....	۹- اخلاق نیکو.....
۲۱۱.....	اخلاق نیکو در آینه قرآن و سنت.....
۲۱۲.....	جایگاه حسن خلق در اسلام.....
۲۱۳.....	حدود حسن خلق از منظر آیات و روایات.....
۲۱۴.....	آثار و فواید حسن خلق از منظر روایات.....
۲۱۴.....	الف: آثار دنیوی.....
۲۱۵.....	ب: آثار اخروی.....
۲۱۶.....	خوش خلقی جوان.....
۲۱۸.....	اهمیت حسن خلق از منظر روایات.....
۲۱۸.....	دگرگون شدن خوش خلقی:.....
۲۱۹.....	۱۰- تلاش و کوشش.....
۲۲۰.....	تلاش و کوشش جوان.....
۲۲۲.....	زمینه تلاش و کوشش در جوانی.....
۲۲۳.....	جوان و تلاش در اصلاح نفس.....
۲۲۴.....	جوان و تلاش در تأمین معاش و نیازهای جسمی (کار).....

۲۲۵.....	بی‌کاری عامل انحراف، فساد و گناه
۲۲۵.....	بی‌کاری جوان، مورد نهی اسلام
۲۲۶.....	بی‌کاری، عامل افسردگی
۲۲۶.....	جوان و کار
۲۲۸.....	۱۱- قدرت و نیرومندی
۲۲۹.....	نمونه‌هایی از به کارگیری قدرت بدنی در راه خدا
۲۳۰.....	نیرو و قدرت جوانی در مسیر عبادت خداوند و خدمت به خلق خدا
۲۳۲.....	اسلام و پرورش قدرت باطنی جوان
۲۳۳.....	اسلام و پرورش قدرت بدنی جوان
۲۳۴.....	اهمیت و ارزش ورزش از منظر اسلام

فصل ششم: نتیجه‌گیری

۲۳۵.....	نتیجه‌گیری
۲۳۸.....	فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

بحث پیرامون اخلاق همواره دارای اهمیت فوق‌العاده‌ای بوده، اما باید پذیرفت که در عصر ما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در عصری که دستیابی به هر نوع اطلاعات حتی افکار غلط و مطالب غیر اخلاقی در کوتاه‌ترین زمان ممکن توسط ماهواره‌ها و اینترنت میسر است. در زمانی که عوامل و انگیزه‌های فساد و انحراف به خصوص در بین جوانان بیشتر شده و مفسد اخلاقی و رواج رفتارهای ضد اخلاقی گسترش چشم‌گیری پیدا کرده و مرزها را درنور دیده و تا اقصی نقاط جهان پیش می‌رود. به حدی که حتی بنیان‌گذاران آن نیز تاب سکوت در برابر این بحران عظیم را نداشته و زبان به اعتراض گشوده‌اند. در این زمان که در سایه پیشرفت علوم گوناگون، راه‌کارهای دسترسی به مسایل ضد ارزشی و غیر اخلاقی نیز به مراتب گسترده‌تر از سابق گردیده است؛ در دورانی که بیگانگی از خویش و بحران هویت هر روز افزایش یافته و زندگی‌ها مصیبت بار، خالی از محبت و عواطف و دورمانده از فضایل و کمالات، بشر را در منجلاب پندار جاهلانه مادی خویش بلعیده. و غفلت فراگیر، انسان‌ها را به وادی پوچی و حیرت می‌راند. در این دوران که با افول یکی پس از دیگری مکاتب و نظام‌ها، آشفتگی فکری و فرهنگی و سرگردانی نسبت به انسان‌شناسی و ارزش‌های مطلوب انسان‌ها و راه‌کارهای رفتاری ثابت و هدایت‌گر و نجات‌بخش بیش از همیشه خودنمایی می‌کند. و متأسفانه می‌بینیم که این انسان‌ها و اندیشه‌های حیران و سرگردان که با برنامه‌های مبهم و کلی‌گویی‌های رهبران فکری و ناآگاه جهان که اکثراً نیز اعتقادی به ابدی بودن انسان و فناپذیری او ندارند، و افزون بر آن هیچ کدام از نظام‌های اخلاقی و فلسفه‌های تربیتی در حال انقراض سخن تازه‌ای برای گفتن ندارند، وضعیتی را بوجود آورده که باعث شده انسان در انتظار عمیق و جان‌کاه فرو رود. اما از طرفی این وضعیت، موجب بیداری و هوشیاری ملت‌ها گردیده و سبب شده که انسان‌هایی در صدد جستجوی خویش و رسیدن به خودباوری برآمده و احساس نیاز به معنویت در آنها شدت